

KULTUR

» ninger, plakater og illustrationer af energi og højt humør. Ja, de virker ligefrem forbløffende moderne. Måske fordi flere af tegningerne i dag nærmer sig kitsch.

Det gælder flere af Christels ultra chikke piger fra 70'erne og 80'erne. Og det gælder de talrige, romantiske forsider til Romanbladet, som Aage Lundvald også tegnede ved siden af sine velkendte, humoristiske filmplakater.

Karakteristisk for begge kunstnere var, at de aldrig følte sig for fine til at tegne til ugeblade og magasiner. Det var der ellers ikke megen status i. Det vil således ikke være helt forkert at kalde Christel og Lundvald for en slags populærkulturens frontløbere. De tegnede med andre ord en ny tid, og de led ikke af berøringsangst for nye genrer.

At det eksempelvis ikke var velset at tegne for Romanbladet, kan Aage Lundvalds datter, Annette Leif Hansen, skrive under på. Hun fortæller, at hun som barn fik strenge instrukser om ikke at fortælle nogen, at hendes far tegnede til Romanbladet.

»Min mor sagde altid til mig: Dét siger du ikke til nogen!«

Udenfor det fine selskab

Aage Lundvald var da heller aldrig en del af det »fine« plakatselskab. I kunsthistorikeren Lars Dybdahls pragtværk »Den danske filmplakat« nævnes han nærmest kun i en bisætning, og bogen viser ingen eksempler på hans filmplakater, skønt Lundvald var blandt tidens allermest produktive og populære plakattegnere.

At der blev rynket lidt på næsen ad folkelige og kommercielle tegnere, erkender kunsthistorikeren Lars Dybdahl:

»I finkulturen havde det ikke den samme status som at tegne til eksempelvis teatret eller kunstudstillinger. Men yngre kunsthistorikere er i dag mere åbne over for genren.«

Tilsvarende blev det også betragtet som underlødigt at læse Puk-bøger, hvorfor Christels uhyre populære illustrationer til samme bøger heller aldrig blev anset som rigtig »fine«. Det fortæller forfatteren Birgitte Glob, der i 2008 udgav bogen »Christel« på eget forlag. Ingen af de etablerede forlag var interesseret i at udgive den. Bogen er i dag udsolgt fra forlaget.

Tid til revurdering

Noget kunne tyde på, at tiden er inde til en revurdering af de to populære tegnere. Det mener i hvert fald udstillingsleder på Munkeruphus, Mana Torne, som hurtigt tændte på ideen, da Annette Leif Hansen og arkitekt Claes Høgly henvendte sig sidste år.

»Både Lundvald og Christel har i høj grad været med til at fremelske danskernes interesse for populærkulturen, hvad enten det nu var interessen for film, kulørte magasiner eller mode. Christel var for mange et idol. I dag ville man have kaldt hende en trendsætter og et stilikon. Hun opdagede faktisk teenagere som gruppe – Christel så dem før alle andre,« siger Mana Torne, som har lagt vægt på at vise de to kunstneres store spændvidde.

»Vi fokuserer på de kendte såvel som de mindre kendte sider af deres produktion, og så må der gerne være overraskelser: »Hov, kan de også det?« Et eksempel er Christels skulpturer, og tilsvarende viser vi en stribe mindre kendte portrættegninger fra Aage Lundvalds hånd,« siger hun og tilføjer, at Christel og Lundvald har flere ting til fælles:

»De var begge uhyre populære i deres samtid, og så var de begge udstyret med en gevaldig humor. Alle kender Aage Lundvalds karakteristiske filmplakater, men de færreste kender manden bag dem. Han sad år ud og år ind og knoklede med sine ting,« siger

CHRISTEL

■ Christel Marott (1919-1992) skabte som illustratør sin helt egen stil. Som 19-årig leverede hun i 1938 sine første tegninger til ugebladet Søndags B.T. Ikke mindst de unge piger elskede hendes friske og udtryksfulde figurer, som de identificerede sig med, og illustrationerne blev i rigt mål brugt til at dekorere væggene på ungdomsværelserne.

■ Til Femina i Danmark og Sverige tegnede hun en lang række forsider, og siden de velkendte lyserøde forsider til den lange pigebogserie om kostskolepigen Puk.

■ Christel skabte også egne skokollektioner, og i sine senere år arbejdede hun med skulpturer, bl.a. af små stjernetegn, som Royal Copenhagen producerer.

Christel Marott, »Damen med genbrugshandskerne«, 1983

Aage Lundvalds originale oplæg til filmplakaten »Olsen Banden over alle bjerge«, 1981.

AAGE LUNDVALD

■ Aage Lundvald (1908-1983) læste oprindeligt til jurist. Fra slutningen af 1920'erne ernærede han sig som reklame- og vittighedstegner.

■ I 1937 skabte han sin første filmplakat til filmen »Livet på Hegnsgård«. Fra midten af 50'erne leverede han et utal af muntre og finurlige plakater til film og teater.

■ Aage Lundvald blev med sin letgenkendelige streg nærmest indbegrebet af den humoristiske danske filmplakat med karikaturer af kendte skuespillere og tegninger af veldrejede, langbenede piger.

■ Han lavede også illustrationer til den årlige udgivelse af satirebladet Svikmøllen, tegninger til Romanbladet samt vittigheds- og karikaturtegninger til bladet Revyen.

Mana Torne. At Lundvalds plakater var mere kendte end manden selv, var nu delvist selvforskyldt, fortæller hans datter Annette Leif Hansen. »Min far sagde altid: Den, der lever skjult, lever godt.«

Forfængelighedens svøbe

Helt modsat Christel, som var uhyre mediebevist for sin tid. Hun stillede gerne og ofte op til interviews med ugebladene, en verden hun kendte ud og ind fra sit mangeårige virke som illustratør i Søndags B.T.

Ifølge forfatteren Birgitte Glob yndede Christel at fremstille sig selv og sin familie som ugebladsperfekt, skønt det vist ikke var helt i overensstemmelse med virkeligheden. Samme virkelighed bød nemlig på både en lufattig barndom, skilsmisse og tre børn, der voksede op i skyggen af en mor, der fyldte ekstremt meget i landskabet. Christel brød sig ikke om at blive gammel. Ja, selv brugen af briller generede hendes forfængelighed og strenge krav til æstetik, skriver Birgitte Glob i bogen »Christel«.

MIRAKLET MUNKERUPHUS

■ Udstillingstedet Munkeruphus er lidt af et mirakel, idet landstedet fra 1916 stod til nedrivning i slutningen af 80'erne, hvor kommunen eksproprierede ejendommen og planlagde arealet udlagt til bl.a. parkeringspladser.

■ En frednings sag blev rejst, og 7. maj 1987 blev fredningen stadfæstet. I oktober 1988 blev Munkeruphus overdraget til en nydannet, selvejende institution. Planen var at benytte huset til kunstudstillinger, og siden 1989 er der afholdt seks-syv årlige udstillinger på Munkeruphus. Dertil kommer bl.a. musikaftener, foredrag og børneteater i parken..

kms@berlingske.dk

»GLADE GENSYN – MED CHRISTEL MAROTT OG AAGE LUNDVALD«: Munkeruphus, Munkerup Strandvej 78, 3120 Dronningmølle. Udstillingen vises hele sommeren frem til 12. september, åben tirsdag til og med søndag kl. 11-17.